

Briuselis, 2019 m. birželio 17 d.
(OR. en)

10278/19

Tarpinstitucinė byla:
2018/0169(COD)

ENV 575
SAN 301
CONSOM 185
AGRI 300
CODEC 1218

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9909/19

Komisijos dok. Nr.: 9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final - Annex

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų
– Bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2018 m. gegužės 28 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų ¹, vadinamojo Reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo.
2. Svarbiausias pasiūlymo tikslas – spręsti vandens trūkumo ES problemą drėkinimui žemės ūkyje naudojant regeneruotą vandenį. Taip pakartotinai naudojant vandenį prisidedama prie žiedinės ekonomikos ir prisitaikymo prie klimato kaitos. Pasiūlymu taip pat apsaugoma žmonių ir gyvūnų sveikata bei aplinka, jame nustatant minimaliuosius regeneruoto vandens kokybės ir atitikties stebėsenos reikalavimus ir kartu suderinant svarbiausius rizikos valdymo elementus.

¹ Dok. 9498/18 + ADD 1 to ADD 6.

3. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl šio pasiūlymo priėmė 2018 m. gruodžio 12 d. ². Regionų komitetas nuomonę priėmė 2018 m. gruodžio 6 d. ³.
4. 2019 m. vasario 12 d. Europos Parlamentas per pirmąją svarstymą priėmė poziciją dėl Komisijos pasiūlymo (588 nariai balsavo už, 23 balsavo prieš ir 66 susilaikė).

II. DARBAS TARYBOJE

5. Komisija savo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kartu su poveikio vertinimu Aplinkos darbo grupei pateikė 2018 m. birželio 14 d. Aplinkos darbo grupė išnagrinėjo poveikio vertinimą ir pradėjo nagrinėti pasiūlymą.
6. Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiu padaryta didelė pažanga ekspertų lygmeniu, siekiant suderinti nuomones dėl Reglamento taikymo srities ir jo taikymo, leidimų pakartotinai naudoti vandenį suteikimo procedūrų, taip pat dėl I priedo dėl naudojimo paskirties ir minimaliųjų reikalavimų bei II priedo dėl pagrindinių rizikos valdymo elementų.
7. 2019 m. birželio 12 d. pirmininkaujanti valstybė narė Nuolatinių atstovų komitetui pateikė svarstyti visą Reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo kompromisinį tekstą (Dok. 9909/19).

² Dok. NAT/723-EESC-2018-02925.

³ Dok. ENVE-VI/034.

8. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad Nuolatiniam atstovų komitetui pateiktame kompromisiniame tekste pasiekta subtili įvairių interesų pusiausvyra. Pagrindiniai aspektai yra šie:

- valstybės narės, neketinančios pakartotinai naudoti vandens, gali pačios nuspręsti, ar ir kada, jų manymu, yra tikslinga pradėti tai daryti. Priėmusios tokį sprendimą, šios valstybės narės gali nevykdyti pareigos sukurti administracinę sistemą, skirtą suteikti leidimą pakartotinai naudoti vandenį. Apie tokį sprendimą turi būti pranešama Komisijai ir paskelbiama viešai.
- I priede nustatyti minimalieji regeneruoto vandens kokybės reikalavimai atitinka Komisijos pasiūlymą. Šie reikalavimai yra 3 metus trukusių valstybių narių ekspertų diskusijų rezultatas ir yra pagrįsti Jungtinio tyrimų centro ataskaita, parengta remiantis tarptautiniu lygmeniu pripažintais pakartotinio vandens naudojimo standartais ir praktika. Techniniai ekspertai mano, kad šiais minimaliaisiais reikalavimais pakankamai apsaugoma žmonių bei gyvūnų sveikata ir aplinka. Be to, kompromisiniame tekste numatyta, kad Komisija atlieka minimaliųjų reikalavimų peržiūrą.
- Pakartotinai naudoti vandenį leidžiama tik gavus valstybės narės kompetentingos institucijos suteiktą leidimą ar autorizaciją. Pagal leidimo gaminti ir tiekti regeneruotą vandenį suteikimo sistemą numatytos bendros suderintos pareigos ir tuo pačiu suteikiama pakankamai lankstumo valstybėms narėms nustatyti išsamias leidimų ar autorizacijų suteikimo procedūras nacionaliniu lygmeniu.

- Leidimas gaminti ir tiekti regeneruotą vandenį suteikiamas remiantis pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planu. Taikant rizikos valdymo požiūrį aktyviai nustatoma ir valdoma galima rizika, susijusi su regeneruotu vandeniu, kad būtų užtikrinta pakankama žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsauga.
- Išlieka valstybių narių, kuriose regeneruotas vanduo naudojamas drėkinimui žemės ūkyje, pareiga informuoti visuomenę apie pakartotinį vandens naudojimą, taip pat pareiga informuoti Komisiją apie įgyvendinimo stebėseną.
- Nustatyta, kad Reglamentas pradedamas taikyti praėjus 5 metams nuo jo įsigaliojimo. Todėl valstybės narės turi pakankamai laiko pasirengti vykdyti Reglamente nustatytas pareigas.

9. Per 2019 m. birželio 12 d. vykusias Nuolatinio atstovų komiteto diskusijas paaiškėjo, kad plačiai remiama galimybė pasiekti bendrą požiūrį 2019 m. birželio 26 d. Aplinkos tarybos posėdyje. Vis dėlto kelios delegacijos toliau laikėsi nuomonės, kad I priede pateikti minimalieji reikalavimai turėtų būti griežtesni ir kad rizikos valdymo nuostatos turėtų būti sugriežtintos. Atsižvelgdama į šias diskusijas, pirmininkaujanti valstybė narė Nuolatinio atstovų komiteto posėdyje pasiūlė šiuos pakeitimus, kuriais siekiama toliau tobulinti kompromisinį tekstą:

- paaiškinamas reglamento nuostatos dėl bendro vertinimo ir minimaliųjų regeneruoto vandens kokybės reikalavimų peržiūros ryšys. Iš dalies pakeistame kompromisiniame tekste nustatyta, kad Komisija turi atlikti vertinimą per 8 metus nuo reglamento įsigaliojimo. Be to, remdamasi šio vertinimo rezultatais arba jei to prireiktų dėl naujų techninių ir mokslinių žinių, Komisija gali išnagrinėti poreikį peržiūrėti minimaliuosius reikalavimus ir, kai tikslinga, pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl pakeitimų pagal Sutartį. Šie pakeitimai atspindėti 13 straipsnyje bei 15a konstatuojamojoje dalyje ir išbraukus 13a straipsnį.

- Patikslinama 9 straipsnyje numatyto valstybių narių bendradarbiavimo, susijusio su tarpvalstybiniu išvalytų miesto nuotekų pakartotiniu panaudojimu, procedūra.
- Išbraukus I priedo 2 skirsnio a punkto paskutinę pastraipą padidinamas teisinis aiškumas dėl griežtesnių reikalavimų taikymo tais atvejais, kai iš atlikto vertinimo matyti, kad kyla rizika.

Kompromisinis tekstas, kuriame atsižvelgta į diskusijų Nuolatiniam atstovų komitete rezultatus, išdėstytas šio pranešimo priede. Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas – simboliu [...].

III. **IŠVADA**

9. Tarybos prašoma išnagrinėti šio pranešimo priede išdėstytą kompromisinį tekstą, kad būtų pasiektas susitarimas dėl bendro požiūrio.

Šis bendras požiūris bus laikomas Tarybos įgaliojimais ateityje vesti derybas su Europos Parlamentu.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS
dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ²,
laikydamiės įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

kadangi:

- (1) vandens ištekliai Sąjungoje vis labiau naudojami, todėl vandens ima stigti ir prastėja jo kokybė. Visų pirma dėl miestų plėtros ir žemės ūkio gerokai sumažėjusį gėlo vandens prieinamumą dar labiau mažina klimato kaita ir sausros;
- (2) plačiau pakartotinai naudodama išvalytas nuotekas Sąjunga gebėtų geriau reaguoti į didėjančią vandens išteklių naudojimą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB³ pakartotinis vandens naudojimas minimas kaip viena iš papildomų priemonių, kurią valstybės narės gali nuspręsti taikyti, kad įgyvendintų direktyvos tikslus pasiekti kokybiškai ir kiekybiškai gerą paviršinio ir požeminio vandens būklę. Tarybos direktyva 91/271/EEB⁴ reikalaujama, kad išvalytos nuotekos, jei tikslinga, būtų naudojamos pakartotinai;
- (3) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenys“⁵ pakartotinis vandens naudojimas drėkinimo ar pramonės reikmėms nurodytas kaip alternatyvi vandens tiekimo galimybė, į kurią Sąjunga turėtų atkreipti dėmesį;

³ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁴ 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

⁵ COM(2012) 673.

- (4) Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai „Vandens trūkumo ir sausrų problemos Europos Sąjungoje sprendimas“⁶ nustatyta priemonių, kurias valstybės narės turėtų apsvarstyti valdydamos vandens trūkumą ir sausras, hierarchija. Jame nustatoma, kad regionuose, kuriuose visos prevencinės priemonės buvo įgyvendintos laikantis vandens hierarchijos ir kuriuose vandens poreikis vis dar viršija turimus išteklius, tam tikromis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos aspektą, galima numatyti papildomos vandentiekio infrastruktūros naudojimą didelių sausrų padariniams šalinti;
- (4a) Europos Parlamentas savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliucijoje dėl vandens trūkumo ir sausrų problemos Europos Sąjungoje sprendimo⁷ primena, kad tvarkant vandens išteklius pirmenybė turėtų būti teikiama į paklausą orientuotam požiūriui, tačiau laikosi nuomonės, kad tvarkydama vandens išteklius ES turėtų laikytis holistinio požiūrio, pagal kurį būtų derinamos paklausos valdymo, esamų vandens ciklo išteklių optimizavimo ir naujų išteklių kūrimo priemonės, o rengiant šį požiūrį reikia atsižvelgti į aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus;**
- (5) savo Žiedinės ekonomikos veiksmų plane⁸ Komisija įsipareigojo imtis veiksmų, kad būtų skatinamas pakartotinis išvalytų nuotekų naudojimas, įskaitant pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų rengimą;

⁶ COM(2007) 414.

⁷ **2008/2074 (INI).**

⁸ COM(2015) 614.

- (5a) **šios teisinės priemonės dėl pakartotinio vandens naudojimo tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas pakartotinai naudoti vandenį, jei tik tai tikslinga ir ekonomiškai efektyvu, sukuriant palankią sistemą toms valstybėms narėms, kurios nori arba turi pakartotinai naudoti vandenį. Daugeliui valstybių narių pakartotinis vandens naudojimas yra daug žadantis pasirinkimas, tačiau šiuo metu tik nedidelė jų dalis pakartotinai naudoja vandenį ir šiuo atžvilgiu yra priėmusios nacionalinės teisės aktus ar nacionalinius standartus. Ši teisinė priemonė turėtų būti pakankamai lanksti, kad būtų galima toliau pakartotinai naudoti vandenį ir kartu užtikrinti galimybę kitoms valstybėms narėms taikyti šias taisykles, kai jos vėlesniame etape nuspręš pradėti taikyti šią praktiką;**
- (6) manoma, kad pakartotinis tinkamai išvalytų nuotekų, pavyzdžiui, gaunamų iš miesto nuotekų valymo įrenginių arba pramoninių įrenginių, naudojimas daro mažesnę poveikį aplinkai negu kiti alternatyvūs vandens tiekimo būdai, kaip antai vandens perdavimas ar gėlinimas, tačiau toks pakartotinis naudojimas Sąjungoje taikomas ribotai. Taip iš dalies yra dėl to, kad nėra bendrų Sąjungos aplinkos ar sveikatos apsaugos standartų pakartotinio vandens naudojimo srityje ir, kiek tai susiję visų pirma su žemės ūkio produktais, dėl kliūčių laisvam tokių produktų, drėkintų regeneruotu vandeniu, judėjimui;
- (7) su maisto higiena susijusius sveikatos apsaugos standartus, taikomus regeneruotu vandeniu drėkintiems žemės ūkio produktams, galima pasiekti tik jeigu regeneruoto vandens, skirto drėkinimui žemės ūkyje, kokybės reikalavimai valstybėse narėse nebus labai skirtingi. Reikalavimų suvienodinimas taip pat prisidės prie veiksmingo tokių produktų vidaus rinkos veikimo. Todėl tikslinga užtikrinti minimalų suderinimą nustatant vandens kokybės ir stebėsenos minimaliuosius reikalavimus. Tie minimalūs reikalavimai turėtų apimti minimaliuosius regeneruoto vandens parametrus ir kitus griežtesnius arba papildomus kokybės reikalavimus, kuriuos, jei reikia, kartu su bet kokiomis susijusiomis prevencinėmis priemonėmis nustato kompetentingos institucijos. [...] Parametrai yra pagrįsti Komisijos Jungtinio tyrimų centro technine ataskaita ir atspindi tarptautinius pakartotinio vandens naudojimo standartus;

- (7a) pakartotinis vandens naudojimas drėkinimui žemės ūkyje taip pat gali padėti skatinti žiedinę ekonomiką, atgaunant maistines medžiagas iš regeneruoto vandens ir jomis tręšiant kultūrinius augalus tręšiamojo drėkinimo metodais. Tokiu būdu pakartotinis vandens naudojimas galėtų potencialiai sumažinti poreikį papildomai naudoti mineralines trąšas;**
- (7b) nustatyta, kad mažo pakartotinio vandens naudojimo Europoje priežastys, be kita ko, yra miesto nuotekų valymo įrenginių atnaujinimui reikalingos didelės investicijos ir tai, jog pakartotinio vandens naudojimo žemės ūkyje įgyvendinimui netaikoma finansinių paskatų. Šiuos klausimus galima išspręsti skatinant novatoriškas schemas ir ekonomines paskatas siekiant tinkamai atsižvelgti į pakartotinio vandens naudojimo išlaidas ir socioekonominę bei aplinkosauginę naudą;**
- (8) pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų laikymasis turėtų padėti įgyvendinti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytus darnaus vystymosi tikslus, visų pirma 6 tikslą – visiems užtikrinti tvarią vandentvarką ir galimybę gauti vandens bei sanitarines paslaugas, taip pat smarkiai padidinti vandens regeneravimą ir saugų pakartotinį naudojimą visame pasaulyje. Be to, šiuo reglamentu siekiama užtikrinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnio dėl aplinkos apsaugos taikymą;**
- (8a) esama didelio potencialo regeneruoti ir pakartotinai naudoti išvalytas nuotekas. Siekiant paskatinti regeneravimą ir pakartotinį naudojimą nacionaliniu lygmeniu, išvalytas nuotekas galima naudoti kitais tikslais, nei nustatyta šiuo reglamentu, prireikus atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus ir poreikius. Šiuo tikslu būtų galima priimti nacionalines nuostatas dėl pakartotinio vandens naudojimo, kad būtų užtikrinta aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga tokių naudojimo paskirčių atveju;**

- (9) rizikos valdymas turėtų apimti rizikos nustatymą ir aktyvų valdymą, taip pat konkrečioms reikmėms tinkamos kokybės regeneruoto vandens gamybos sąvoką. Rizikos vertinimas turėtų būti pagrįstas pagrindiniais rizikos valdymo [...] **elementais** ir jį atliekant turėtų būti nustatomi papildomi vandens kokybės reikalavimai, būtini siekiant užtikrinti aplinkos ir žmonių bei gyvūnų sveikatą. **Šiuo tikslu pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planais turėtų būti užtikrinta, kad regeneruotas vanduo būtų saugiai naudojamas bei valdomas ir kad nekeltų pavojaus žmonių bei gyvūnų sveikatai ir aplinkai. Siekiant parengti šiuos rizikos valdymo planus, galėtų būti naudojamos esamos tarptautinės gairės ar standartai, pvz., Pakartotinio negeriamojo vandens naudojimo rizikos sveikatai vertinimo ir valdymo gairės ISO 20426:2018, Išvalytų nuotekų naudojimo drėkinimo projektams gairės ISO 6075:2015 ar PSO gairės ⁹; Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas vandens telkinių, naudojamų žmonėms vartoti skirtam vandeniui imti, ir (arba) atitinkamų apsaugos [...] zonų apsaugai.**
- (10) siekdami veiksmingai apsaugoti [...] žmonių **ir gyvūnų** sveikatą **bei aplinką**, regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojai pirmiausia turėtų būti atsakingi už regeneruoto vandens kokybę **iki atitikties vietos.**

Siekdami laikytis minimaliųjų reikalavimų ir kompetentingos institucijos nustatytų visų papildomų sąlygų, regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojai turėtų stebėti regeneruoto vandens kokybę. Todėl tikslinga nustatyti minimalius stebėsenos reikalavimus, apimančius įprastinės stebėsenos dažnumą ir patvirtinamosios stebėsenos tvarkaraštį bei tikslinius rodiklius. Tam tikri įprastinei stebėsenai taikomi reikalavimai nustatyti pagal Direktyvą 91/271/EEB;

⁹ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/

- (10a) regeneruotas vanduo, kuriam taikomi šio reglamento reikalavimai, gaunamas iš nuotekų, kurios buvo surinktos surinkimo sistemose ir išvalytos miesto nuotekų valymo įrenginiuose pagal Direktyvą 91/271/EEB ir kurios toliau valomos (arba miesto nuotekų valymo įrenginiuose arba regeneravimo įrenginyje), kad atitiktų šio reglamento I priede nustatytus parametrus. Pagal Direktyvos 91/271/EEB 3 straipsnio 1 dalį mažiau kaip 2000 gyventojų ekvivalentų (g. e.) aglomeracijoms nenustatyta pareiga įrengti surinkimo sistemą. Tačiau miesto nuotekos iš mažiau kaip 2 000 g. e. aglomeracijų [...], patenkančios į surinkimo sistemas, turėtų būti tinkamai išvalomos prieš išleidžiant šias nuotekas į gėlo vandens telkinius ir upių žiotis, kaip numatyta Direktyvos 91/271/EEB 7 straipsnyje. Šiame kontekste šis reglamentas būtų taikomas nuotekoms iš mažiau kaip 2 000 g. e. aglomeracijų tik tada, kai jos patenka į surinkimo sistemą ir yra valomos miesto nuotekų valymo įrenginyje. Panašiai šis reglamentas netaikomas biologiškai skaidžioms gamybinėms nuotekoms iš įrenginių, priklausančių Direktyvos 91/271/EEB III priede išvardytiems pramonės sektoriams, išskyrus atvejus, kai šių įrenginių nuotekos patenka į surinkimo sistemą ir yra valomos miesto nuotekų valymo įrenginyje;**
- (10b) pakartotinis išvalytų miesto nuotekų naudojimas drėkinimui žemės ūkyje yra rinkos veikiama veikla, grindžiama žemės ūkio sektoriaus paklausa ir poreikiais, ypač kai kuriose valstybėse narėse, kuriose trūksta vandens išteklių. Regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojai ir galutiniai naudotojai turėtų bendradarbiauti siekdami užtikrinti, kad pagal šiuo reglamentu nustatytus minimaliuosius reikalavimus pagaminto regeneruoto vandens kokybė atitiktų galutinių vartotojų poreikius, susijusius su kultūrinių augalų kategorijomis. Tais atvejais, kai regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojų gaminamo vandens kokybės klasės yra nesuderinamos su kultūrinių augalų kategorija ir drėkinimo metodu, kuris jau taikomas aptarnaujamoje teritorijoje (pvz., bendroje tiekimo sistemoje), vandens kokybės reikalavimus būtų galima gauti vėlesniame etape pasirenkant kelias vandens valymo galimybes – atskirai arba kartu su kitomis regeneruoto vandens nevalymo galimybėmis, laikantis daugiabarjerio metodo;**

- (11) būtina užtikrinti saugų regeneruoto vandens naudojimą, taip skatinant pakartotinį vandens naudojimą visoje Sąjungoje ir didinant visuomenės pasitikėjimą juo. Todėl [...] regeneruoto vandens **gamyba ir tiekimas** [...] **drėkinimui žemės ūkyje** turėtų būti leidžiami tik turint valstybių narių kompetentingų institucijų suteiktą leidimą **ar autorizaciją**. Siekiant užtikrinti suderintą požiūrį Sąjungos lygmeniu, atsekamumą ir skaidrumą, turėtų būti nustatytos esminės to leidimo **ar autorizacijos** taisyklės Sąjungos lygmeniu. Tačiau leidimų **ar autorizacijų** suteikimo procedūrų konkrečias sąlygas, **pvz., kompetentingas institucijas ir terminus**, turėtų nustatyti valstybės narės. Valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti galiojančias leidimų **ar autorizacijų** suteikimo procedūras, kurios turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus. **Paskirdamos už pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plano parengimą atsakingą (-as) šalį (-is) ar instituciją (-as) ir kompetentingą instituciją regeneruoto vandens gamybos ir tiekimo leidimams ar autorizacijoms suteikti, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nebūtų interesų konflikto;**

(12) šio reglamento nuostatomis papildomi kitų Sąjungos teisės aktų reikalavimai, visų pirma susiję su galimu pavojumi sveikatai ir aplinkai. Siekdami užtikrinti holistinį požiūrį sprendžiant galimo pavojaus žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai problemą, regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į reikalavimus, nustatytus atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose, visų pirma Tarybos direktyvose 86/278/EEB, 91/676/EEB¹⁰ ir 98/83/EB¹¹, direktyvose 91/271/EEB ir 2000/60/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (EB) Nr. 178/2002¹², (EB) Nr. 852/2004¹³, (EB) Nr. 183/2005¹⁴, (EB) Nr. 396/2005(CE)¹⁵ ir (EB) Nr. 1069/2009¹⁶, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2006/7/EB¹⁷, 2006/118/EB¹⁸, 2008/105/EB¹⁹ ir 2011/92/ES²⁰, Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 2073/2005²¹, (EB) Nr. 1881/2006²² ir (EB) Nr. 142/2011²³;

¹⁰ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1–8).

¹¹ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

¹² 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

¹³ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004 4 30, p. 1).

¹⁴ 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 183/2005, nustatantis pašarų higienos reikalavimus (OL L 35, 2005 2 8, p. 1).

¹⁵ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

¹⁶ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

¹⁷ 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo ir pakeičianti Direktyvą 76/160/EEB (OL L 64, 2006 3 4, p. 37).

¹⁸ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19).

¹⁹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84).

²⁰ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

²¹ 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų (OL L 338, 2005 12 22, p. 1).

²² 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL L 364, 2006 12 20, p. 5).

²³ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam

- (13) Reglamentu (EB) Nr. 852/2004 nustatomos bendros taisyklės maisto tvarkymo subjektams ir reglamentuojama žmonėms vartoti skirtų maisto produktų gamyba, apdirbimas, paskirstymas ir tiekimas rinkai. Į tą reglamentą taip pat įtrauktas maisto sveikumo klausimas ir vienas iš jo pagrindinių principų yra tas, kad pagrindinė atsakomybė už maisto saugą tenka maisto tvarkymo subjektui. Yra parengta išsamių to reglamento taikymo gairių, visų pirma paminėtinas Komisijos rekomendacinis dokumentas dėl šviežių vaisių ir daržovių mikrobiologinės rizikos šalinimo pirminės gamybos etape laikantis tinkamos higienos (2017/C 163/01). Šiame reglamente nustatyti regeneruoto vandens valymo [...] **minimalieji reikalavimai** maisto tvarkymo subjektų neatleidžia nuo atsakomybės užtikrinti tokią vandens kokybę, kokios reikalaujama pagal Reglamentą 852/2004, vėlesniame etape pasirenkant kelias vandens valymo galimybes – atskirai arba kartu su kitomis nevalymo galimybėmis;
- (14) siekiant skatinti pasitikėjimą pakartotiniu vandens naudojimu, visuomenei turėtų būti teikiama informacija. Informacijos apie pakartotinį vandens naudojimą teikimas turėtų suteikti galimybę užtikrinti didesnę skaidrumą ir atsekamumą ir taip pat galėtų būti labai svarbus atitinkamoms institucijoms, kurioms tam tikras pakartotinis vandens naudojimas daro poveikį;

tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL L 54, 2011 2 26, p. 1).

(15) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB²⁴ siekiama valstybėse narėse užtikrinti teisę gauti informaciją apie aplinką pagal Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais²⁵ (Orhuso konvencija). Direktyvoje 2003/4/EB nustatyti plačios apimties įpareigojimai, susiję su informacijos apie aplinką pateikimu gavus prašymą ir aktyviu tokios informacijos platinimu. Į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB²⁶ taikymo sritį įtrauktas dalijimasis erdvine informacija, įskaitant duomenų rinkinius, susijusius su įvairiomis aplinkos temomis. Svarbu, kad šio reglamento nuostatos, susijusios su galimybe gauti informaciją ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiros teisinės sistemos. Todėl šio reglamento nuostatos dėl visuomenei teikiamos informacijos ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną turėtų nepažeisti direktyvų 2003/4/EB ir 2007/2/EB nuostatų;

(15a) išvalytų miesto nuotekų saugaus pakartotinio naudojimo minimalieji reikalavimai atspindi turimas mokslo žinias ir tarptautiniu lygmeniu pripažintus pakartotinio vandens naudojimo standartus bei praktiką ir jais užtikrinama, kad toks vanduo galėtų būti saugiai naudojamas drėkinimui žemės ūkyje, taip užtikrinant aukšto lygio žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugą. Atsižvelgusi į šio reglamento įvertinimo rezultatus arba jei to prireiktų dėl naujų mokslo pokyčių ir technikos pažangos, Komisija galėtų išnagrinėti poreikį peržiūrėti I priedo 2 skirsnyje išdėstytus minimaliuosius reikalavimus ir, kai tikslinga, turėtų pateikti pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl pakeitimų pagal Sutartį;

²⁴ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

²⁵ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

²⁶ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

- (16) siekiant priderinti [...] pagrindinius rizikos valdymo **elementus** [...] prie mokslo ir technikos pažangos, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisės aktus siekiant iš dalies pakeisti [...] pagrindinius rizikos [...] valdymo **elementus**. [...] Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ²⁷ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (17) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti išsamias taisykles, susijusias su [...] informacijos apie šio reglamento įgyvendinimo stebėseną, kurią turi pateikti valstybės narės, forma ir pateikimu ir su informacijos, susijusios su Europos aplinkos agentūros parengta Sąjungos masto apžvalga, forma ir pateikimu. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ²⁸;

²⁷ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

²⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (18) kompetentingos institucijos turėtų tikrinti regeneruoto vandens atitiktį leidime **ar autorizacijoje** nurodytoms sąlygoms. Neatitikties atveju jos turėtų pareikalauti [...] **atsakingos (-ų) šalies (-ių) ar institucijos (-ų)** imtis būtinų priemonių atitiktčiai užtikrinti. [...] [...] Kai dėl neatitikties kyla didelė rizika aplinkai ar žmonių sveikatai, regeneruoto vandens tiekimas **turėtų būti sustabdytas**;
- (19) kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis institucijomis ir keistis informacija, kad būtų užtikrinta atitiktis atitinkamiems Sąjungos ir nacionaliniams reikalavimams;
- (20) valstybių narių pateikti duomenys labai svarbūs, kad Komisija galėtų stebėti ir vertinti teisės akto veiksmingumą įgyvendinant juo siekiamus tikslus;
- (21) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 punktą Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais: veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir ES pridėtine verte, ir turėtų būti galimų tolesnių priemonių poveikio vertinimų pagrindas;
- (22) [...]
- (23) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, reglamentuojančias sankcijas, taikytinas pažeidus šio reglamento nuostatas, ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

- (24) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. apsaugoti [...] žmonių **bei gyvūnų** sveikatą **ir aplinką**, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (25) būtina numatyti pakankamai laiko valstybėms narėms, kad jos galėtų sukurti administracinę infrastruktūrą, būtiną siekiant taikyti šį reglamentą, taip pat veiklos vykdytojams, kad jie galėtų pasirengti naujų taisyklių taikymui;
- (25a) Direktyvą 98/8/EB suteikiama valstybėms narėms būtino lankstumo įtraukti papildomas priemones į priemonių, priimtų siekiant remti jų pastangas pasiekti šia direktyva nustatytus vandens kokybės tikslus, programas. Direktyvos 98/8/EB VI priedo B dalyje pateiktas neekskliuzyvinis papildomų priemonių sąrašas apima, be kitų priemonių, ir pakartotinio vandens naudojimo priemones. Šiame kontekste ir laikantis priemonių, kurias valstybės narės galėtų svarstyti siekdamos spręsti su vandens trūkumu ir sausromis susijusias problemas, hierarchijos, pagal kurią skatinamos prioritetinės priemonės nuo vandens taupymo iki vandens kainų politikos ir alternatyvių sprendimų, taip pat tinkamai atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos aspektą, šiuo reglamentu nustatyti pakartotinio vandens naudojimo minimalieji reikalavimai turėtų būti taikytini, kai drėkinimui žemės ūkyje pakartotinai naudojamos išvalytos miesto nuotekos iš miesto nuotekų valymo įrenginių, laikantis 1991 m. gegužės 21 d. Direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo 12 straipsnio 1 dalies,**

1 straipsnis

Dalykas ir tikslas

1. Šiame reglamente nustatomi minimalieji vandens kokybės ir stebėsenos reikalavimai, taip pat pareiga vykdyti [...] **konkretų** [...] [...] rizikos valdymą siekiant saugiai pakartotinai naudoti išvalytas miesto nuotekas integruoto vandens išteklių valdymo kontekste.
2. Šio reglamento tikslas yra užtikrinti, kad regeneruotas vanduo būtų saugus naudoti [...] **drėkinimui žemės ūkyje**, taip užtikrinant aukšto lygio žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugą, **skatinant žiedinę ekonomiką ir remiant prisitaikymą prie klimato kaitos**, sprendžiant vandens trūkumo ir dėl jo kylančio neigiamo poveikio vandens ištekliams problemą koordinuotu būdu visoje Sąjungoje, tokiu būdu kartu prisidedant prie veiksmingo vidaus rinkos veikimo.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Reglamentas taikomas visais atvejais [...], **kai išvalytos miesto nuotekos pakartotinai naudojamos, laikantis Direktyvos 91/271/EEB 12 straipsnio 1 dalies, drėkinimui žemės ūkyje, kaip** nurodyta I priedo 1 skirsnyje.
2. Valstybė narė gali nuspręsti, kad nėra tinkama pakartotinai naudoti išvalytas miesto nuotekas drėkinimui žemės ūkyje jos teritorijos dalyse ar visoje teritorijoje, atsižvelgusi į geografines ir klimato sąlygas, įskaitant kiekybinę požeminio vandens būklę, kaip nurodyta Direktyvoje 2000/60/EB, paviršinį vandenį, socialinį, aplinkosauginį ir ekonominį pakartotinio naudojimo poveikį ir kitus tinkamus su vandens trūkumu ir sausromis susijusių problemų sprendimus.

Šis sprendimas grindžiamas vienu ar keliais kriterijais iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų ir apie jį pranešama Komisijai.

Valstybės narės prireikus peržiūri šį sprendimą, visų pirma atsižvelgdamos į poreikį prisitaikyti prie klimato kaitos.

2a. Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, mokslinių tyrimų dėl regeneravimo įrenginių projektai neprivalo atitikti šio reglamento nuostatų tuo atveju, kai kompetentinga institucija nustato, kad yra įvykdyti šie kriterijai:

- a) mokslinių tyrimų projektas nebus vykdomas vandens telkinyje, naudojamame žmonėms vartoti skirtam vandeniui imti, ir (arba) atitinkamose apsaugos zonose, nustatytose pagal Direktyvą 2000/60;**
- b) bus atliekama tinkama mokslinių tyrimų projekto stebėseną.**

Sprendimas, priimtas pagal šią dalį, galioja ne ilgiau kaip 5 metus. Visi kultūriniai augalai, užauginti įgyvendinant mokslinių tyrimų projektą, kuriam taikomos išimtys pagal šią dalį, neteikiami rinkai.

3. Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Reglamentui (EB) Nr. 852/2004 ir juo maisto tvarkymo subjektams nekliudoma užtikrinti tokią vandens kokybę, kokios reikalaujama pagal Reglamentą (EB) Nr. 852/2004, vėlesniame etape taikant vien keletą vandens valymo būdų arba juos derinant su kitomis ne valymo priemonėmis, arba žemės drėkinimui naudoti kitus alternatyvius vandens šaltinius.

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. Kompetentinga **(-os)** institucija **(-os)** – valstybės narės paskirta **(-os)** institucija **(-os)** arba įstaiga **(-os)** iš šio reglamento kylančioms pareigoms vykdyti, **kiek tai susiję su leidimo ar autorizacijos gaminti ir (arba) tiekti regeneruotą vandenį suteikimu ir atitikties reikalavimams patikra, taip pat kiek tai susiję su išimties mokslinių tyrimų projektams suteikimu;**
2. [...]
3. *galutinis naudotojas* – fizinis arba juridinis asmuo, naudojantis regeneruotą vandenį;
4. *miesto nuotekos* – miesto nuotekos, kaip apibrėžta Direktyvos 91/271/EEB 2 straipsnio 1 dalyje;
5. *regeneruotas vanduo* – miesto nuotekos, išvalytos pagal Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus ir papildomai išvalytos regeneravimo įrenginyje, **laikantis šio reglamento I priedo 2 skirsnio;**
6. *regeneravimo įrenginys* – miesto nuotekų valymo įrenginys arba kitas įrenginys, kuriame toliau valomos Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus atitinkančios miesto nuotekos siekiant gaminti vandenį, tinkamą naudoti pagal šio reglamento I priedo 1 skirsnyje nurodytą paskirtį;
7. *regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas* – fizinis arba juridinis asmuo, eksploatuojantis arba kontroliuojantis regeneravimo įrenginį;
8. *pavojus* – biologinė, cheminė, fizinė ar radiologinė medžiaga, kuri gali pakenkti žmonėms, gyvūnams, kultūriniais ar kitiems augalams, kitai žemės biotai, vandens biotai, dirvožemiams ar aplinkai apskritai;

9. *rizika* – nustatyto pavojaus, kad per tam tikrą laiko tarpą gali būti padaryta žala, įskaitant padarinių sunkumą, tikimybę;
10. *rizikos valdymas* – sistemingas valdymas, kuriuo nuosekliai užtikrinamas pakartotinio vandens naudojimo saugumas konkrečiomis sąlygomis;
11. *prevencinė priemonė* – bet koks veiksmas ar veikla, kurių gali būti imtasi siekiant užkirsti kelią rizikai sveikatai ir aplinkai, ją pašalinti arba sumažinti iki priimtino lygio;
12. *atitikties vieta* – išleidimo iš regeneravimo įrenginio vieta, nebent kompetentinga institucija vėliau būtų nustačiusi kitą vietą, kurioje regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas patiekia vandenį kitam grandinės subjektui;
13. *barjeras* – priemonė, įskaitant fizines priemones, proceso etapus ar naudojimo sąlygas, kuria sumažinama žmonių užkrėtimo infekcijos rizika užkertant kelią regeneruoto vandens sąlyčiui su nuryjamu produktu ir tiesiogiai poveikį patiriančiais asmenimis, arba užkertamas kelias tokiai rizikai, arba kita priemonė, kuria, pavyzdžiui, sumažinama mikroorganizmų koncentracija regeneruotame vandenyje arba užkertamas kelias jų išlikimui ant nuryjamo produkto;
14. *leidimas ar autorizacija* – kompetentingos institucijos išduotas rašytinis leidimas gaminti ir (arba) tiekti regeneruotą vandenį drėkinimui žemės ūkyje laikantis šio reglamento;
15. *atsakinga (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os)* – kita (-os) nei kompetentinga (-os) institucija (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os), kuri (-os) vykdo pareigas, kylančias iš šio reglamento;
16. *pakartotinio vandens naudojimo sistema* – infrastruktūrų ar kitų techninių elementų, reikalingų siekiant gaminti, tiekti ir naudoti regeneruotą vandenį, grupė. Ji apima visus elementus nuo įtekėjimo į nuotekų valymo įrenginius vietos iki vietos (-ų), kurioje (-iose) regeneruotas vanduo naudojamas drėkinimui žemės ūkyje.

Pareigos, [...] susijusios su [...] regeneruoto vandens kokybe

1. Regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojai užtikrina, kad regeneruotas vanduo, skirtas naudoti **drėkinimui žemės ūkyje**, kaip nurodyta I priedo 1 skirsnyje [...], [...] atitikties vietoje [...] atitiktų:
 - a) minimaliuosius vandens kokybės reikalavimus, nustatytus I priedo 2 skirsnyje;
 - b) kompetentingos institucijos atitinkamame leidime **ar autorizacijoje** nustatytas papildomas su vandens kokybe susijusias sąlygas pagal [...] 6 straipsnio 3 dalies [...] c ir [...] d punktus.

Regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas nėra atsakingas už regeneruoto vandens kokybę už atitikties vietas.

2. Siekdamas užtikrinti atitiktį 1 dalyje nurodytiems reikalavimams ir sąlygoms, regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas vykdo vandens kokybės stebėseną pagal:
 - a) I priedo skirsnį;
 - b) kompetentingos institucijos atitinkamame leidime **ar autorizacijoje** nustatytas papildomas su stebėseną susijusias sąlygas pagal [...] 6 straipsnio 3 dalies [...] c ir [...] d punktus.
3. [...]
3. **I priedo 2 skirsnyje nustatyti kokybės reikalavimai gali būti papildomi barjeriais pakartotinio vandens naudojimo sistemoje, skirtais užtikrinti, kad vanduo atitiktų reikalavimus galutinio naudojimo vietoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 852/2004.**

Rizikos valdymas

1. [...]
2. [...] **Regeneruoto vandens gamybos, tiekimo ir naudojimo tikslu kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų nustatytas pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planas, grindžiamas pagrindiniais rizikos valdymo elementais, [...] nurodytais II priede. Pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planas gali apimti vieną ar kelias pakartotinio vandens naudojimo sistemas.**

Pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plane **nurodoma su rizikos valdymu susijusi atsakomybė, nurodomi galimi rizika ir pavojai, tinkamos prevencinės ir (arba) galimos taisomosios priemonės jų atžvilgiu ir** pasiūlomi I priede pateiktus reikalavimus papildantys reikalavimai, būtini siekiant dar labiau sumažinti riziką [...] **iki atitikties vietos.**

3. **Pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plane taip pat gali būti apibrėžti I priede pateiktus reikalavimus papildantys reikalavimai, taikomi už atitikties vietas, ir šalis (-ys), atsakinga (-os) už jų vykdymą.**

Pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plane taip pat gali būti apibrėžti papildomi barjerai, kaip nurodyta 4 straipsnio 3 dalyje, įskaitant sąlygas, susijusias su saugojimu, paskirstymu ir naudojimu.

4. Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas, siekiant II priede nurodytus pagrindinius rizikos valdymo [...] **elementus** pritaikyti prie technikos ir mokslo pažangos.

[...].

5. **Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, parengia gaires siekiant padėti parengti pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planus per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.**

6 straipsnis

[...] Pareigos, susijusios su regeneruoto vandens leidimais ar autorizacijomis

1. [...] Regeneruoto vandens, skirto naudoti **drėkinimui žemės ūkyje**, kaip nurodyta I priedo 1 skirsnyje, **gamybai ir tiekimui** turi būti gautas leidimas **ar autorizacija**.
2. [...] [...] **Už regeneruotą vandenį atsakinga (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os) pateikia prašymą** dėl 1 dalyje nurodyto leidimo **ar autorizacijos** arba dėl esamo leidimo **ar autorizacijos** pakeitimo valstybės narės, kurioje veikia arba planuojama, kad veiks, regeneravimo įrenginys, kompetentingai institucijai.
3. [...] **Leidimas ar autorizacija grindžiami pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planu ir juose nurodoma, *inter alia*:**
 - a) [...]
 - b) [...]

- c) [...]
- a) **regeneruoto vandens kokybės klasė (-ės) ir leidžiama paskirtis ar paskirtys žemės ūkyje, kuriai (-ioms) pagal I priedą suteikiamas leidimas ar autorizacija naudoti regeneruotą vandenį, naudojimo vieta, regeneravimo įrenginys ar įrenginiai ir regeneruoto vandens, kurį numatoma pagaminti per metus, kiekis;**
- b) **sąlygos, susijusios su minimaliaisiais vandens kokybės ir stebėsenos reikalavimais, nurodytais I priedo 2 skirsnyje;**
- c) **sąlygos, susijusios su papildomais reikalavimais, siūlomais pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plane;**
- d) **kitos sąlygos, būtinos siekiant dar labiau sumažinti nepriimtina riziką žmonių ir gyvūnų sveikatai ar aplinkai;**
- e) **galiojimo laikotarpis.**

7 straipsnis [...]

[...]

1. [...] [...] [...]

2. [...]
3. [...]
4. Leidimas **ar autorizacija** reguliariai peržiūrimi ir [...] prireikus iš dalies keičiami, **visų pirma tais atvejais, kai reikšmingai pasikeičia regeneravimo įrenginio pajėgumas ar technologinis procesas.**
5. **Valstybės narės gali nuspręsti, kad regeneruoto vandens saugojimui, paskirstymui ir naudojimui turi būti taikomas konkretus leidimas ar autorizacija taikyti pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plane nurodytus papildomus reikalavimus ir barjerus, kaip nurodyta 5 straipsnio 3 dalyje.**

Atitikties patikra

1. Kompetentinga institucija tikrina regeneruoto vanduo atitiktį leidime **ar autorizacijoje** nurodytoms sąlygoms atitikties vietoje. Atitikties patikra atliekama naudojantis šiomis priemonėmis:
 - a) atliekamos patikros vietoje;
 - b) naudojamosi duomenimis, gautais **visų pirma** pagal šį reglamentą ir **prireikus** pagal Direktyvą [...] 91/271/EB [...];
 - c) **arba** taikant kitas tinkamas priemones.
2. Jeigu nustatoma neatitiktis **leidime ar autorizacijoje nurodytoms sąlygoms**, kompetentinga institucija pareikalauja, kad **atsakinga (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os)** imtųsi reikiamų priemonių nedelsiant atkurti atitiktį.
3. Jeigu dėl neatitikties kyla didelė rizika aplinkai ar žmonių sveikatai, [...] **atsakinga (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os)** [...] sustabdo regeneruoto vandens [...] **naudojimą**, kol kompetentinga institucija nustatys, kad atitiktis atkurta.
4. Jeigu įvyksta incidentas, darantis poveikį atitikčiai **leidime ar autorizacijoje nurodytoms sąlygoms**, [...] atsakinga (-os) šalis (-ys) ar institucija (-os) [...] informuoja kompetentingą instituciją ir [...] **kitas šalis**, kurios gali nukentėti, ir pateikia kompetentingai institucijai informaciją, būtiną tokio incidento poveikiui įvertinti.

9 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas

1. **Kai pakartotinis vandens naudojimas yra tarpvalstybinės svarbos**, valstybės narės paskiria ryšių palaikymo instituciją **arba naudojasi esamomis struktūromis pagal tarptautinius susitarimus**, siekdamos tinkamai bendradarbiauti su kitų valstybių narių ryšių palaikymo institucijomis ir kompetentingomis institucijomis. Ryšių palaikymo institucijų **ar esamų struktūrų** vaidmuo – teikti pagalbą gavus prašymą ir koordinuoti kompetentingų institucijų ryšių palaikymą. **Prieš suteikdamos leidimą ar autorizaciją, kompetentingos institucijos pasikeičia informacija apie 6 straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas su valstybės narės, kurioje ketinama naudoti regeneruotą vandenį, ryšių palaikymo institucija.** Ryšių palaikymo institucijos visų pirma priima ir perduoda pagalbos prašymus.
2. Valstybės narės reaguoja į pagalbos prašymus nepagrįstai nedelsdamos.

10 straipsnis

Visuomenės informavimas

1. Nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB, tais atvejais, **kai regeneruotas vanduo naudojamas drėkinimui žemės ūkyje, kaip nurodyta šio reglamento I priedo 1 skirsnyje**, valstybės narės užtikrina, kad tinkama ir naujausia informacija apie pakartotinį vandens naudojimą būtų viešai paskelbta internetu **arba kitomis priemonėmis**. Ta informacija apima informaciją apie:
 - a) pagal šį reglamentą tiekiamo regeneruoto vandens kiekį ir kokybę;
 - b) [...]

c b) pagal šį reglamentą suteiktus arba pakeistus leidimus **ar autorizacijas**, įskaitant kompetentingų institucijų pagal [...] 6 straipsnio 3 dalį nustatytas sąlygas;

[...] c) pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktos atitikties patikros rezultatus;

d) pagal 9 straipsnio 1 dalį paskirtas ryšių palaikymo institucijas.

2. 1 dalyje nurodyta informacija atnaujinama [...] **kas dvejus** metus.

3. [...]

Valstybės narės užtikrina, kad pagal 2 straipsnio 2 dalį priimti sprendimai būtų viešai paskelbti internetu arba kitomis priemonėmis.

11 straipsnis

Informacija apie įgyvendinimo stebėseną

1. Nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB, [...] tais atvejais, **kai regeneruotas vanduo naudojamas drėkinimui žemės ūkyje, kaip nurodyta šio reglamento I priedo 1 skirsnyje**, valstybės narės, padedamos Europos aplinkos agentūros:

a) ne vėliau kaip ... [[...] **aštuoneri** metai po šio reglamento įsigaliojimo datos] parengia ir paskelbia, o vėliau kas 6 metus atnaujiną duomenų rinkinius, kuriuose pateikiama informacija apie pagal 8 straipsnio 1 dalį atliktos atitikties patikros rezultatus ir kita informacija, kuri turi būti viešai paskelbta internetu pagal 10 straipsnį;

- b) parengia, paskelbia ir vėliau kasmet atnaujina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie neatitikties leidime **ar autorizacijoje** nurodytoms sąlygoms atvejus, surinkta pagal 8 straipsnio 1 dalį, ir informacija apie priemones, kurių buvo imtasi pagal 8 straipsnio 2 ir 3 dalis.
2. Valstybės narės užtikrina, kad Komisija, Europos aplinkos agentūra ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras turėtų prieigą prie 1 dalyje nurodytų duomenų rinkinių.
 3. Remdamasi 1 dalyje nurodytais duomenimis, Europos aplinkos agentūra, **konsultuodamasi su valstybėmis narėmis**, reguliariai arba gavusi Komisijos prašymą parengia, paskelbia ir atnaujina visos Sąjungos apžvalgą, į kurią atitinkamai įtraukiami šio reglamento veiksmingumo, rezultatų ir poveikio rodikliai, žemėlapiai ir valstybių narių ataskaitos.
 4. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nustatyti išsamias taisykles, susijusias su informacijos, kuri turi būti teikiama pagal 1 dalį, formatu ir pateikimu, taip pat išsamias taisykles, susijusias su 3 dalyje nurodytos visos Sąjungos apžvalgos formatu ir pateikimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12 straipsnis [...]

13 straipsnis

Vertinimas ir peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip ... [...] **8** metai po šio reglamento įsigaliojimo datos] atlieka šio reglamento vertinimą. Vertinimas grindžiamas bent vienu iš šių elementų:
 - a) įgyvendinant šį reglamentą sukaupia patirtimi;
 - b) pagal 11 straipsnio 1 dalį valstybių narių parengtais duomenų rinkiniais ir pagal 11 straipsnio 3 dalį Europos aplinkos agentūros parengta visos Sąjungos apžvalga;
 - c) aktualiais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;
 - d) techninėmis ir mokslo žiniomis;
 - e) Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis, jei jų yra pateikta, **arba kitomis tarptautinėmis gairėmis ar ISO standartais.**

2. Atlikdama 1 dalyje nurodytą vertinimą, Komisija ypatingą dėmesį skiria šiems aspektams:
- a) I priede nurodytiems minimaliesiems reikalavimams;
 - b) II priede nurodytiems pagrindiniams rizikos valdymo [...] **elementams**;
 - c) kompetentingų institucijų nustatytiems papildomiems reikalavimams pagal [...] **6** straipsnio 3 dalį;
 - d) pakartotinio vandens naudojimo poveikį žmonių **bei gyvūnų** sveikatai ir aplinkai.
3. Remdamasi 1 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatais arba jei to prireiktų dėl naujų techninių ir mokslinių žinių, Komisija gali išnagrinėti poreikį peržiūrėti I priedo 2 skirsnyje išdėstytus minimaliuosius reikalavimus ir, kai tikslinga, pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl pakeitimų pagal Sutartį.

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 5 straipsnio [...] 4 [...] dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami [...] **penkerių metų** laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos. **Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki to penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.**
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio [...] 4 [...] dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal [...] 5 straipsnio [...] 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

15 straipsnis

Komiteto darbo tvarkos taisyklės

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Direktyvą 2000/60/EB. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

16 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės iki ... [[...] **penkeri** metai po šio reglamento įsigaliojimo datos] praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

17 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... [[...] **penkeri** metai po šio reglamento įsigaliojimo datos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

NAUDOJIMO PASKIRTYS IR MINIMALIEJI REIKALAVIMAI

1 skirsnis. Regeneruoto vandens naudojimo paskirtys, nurodytos 2 straipsnyje

a) Drėkinimas žemės ūkyje

Drėkinimas žemės ūkyje – tai šių rūšių kultūrinių augalų drėkinimas:

- maistinės kultūros, kurios valgomos žalios, – žmonėms vartoti skirti kultūriniai augalai, kurie valgomi žali ar neperdirbti;
- perdirbtos maistinės kultūros – žmonėms vartoti skirti kultūriniai augalai, kurie turi būti valgomi ne žali, o apdoroti (t. y. virti, perdirbti pramoniniu būdu);
- nemaistinės kultūros – kultūriniai augalai, kurie nėra skirti vartoti žmonėms (pvz., ganyklų žolė, pašaras, pluoštiniai augalai, dekoratyviniai augalai, sėklos, energetiniai augalai ir velėna).

2 skirsnis. Minimalieji reikalavimai

2.1. Minimalieji reikalavimai, taikomi regeneruotam vandeniui, kuris skirtas naudoti drėkinimui žemės ūkyje

Regeneruoto vandens kokybės klasės ir kiekvienai klasei leidžiamos naudojimo paskirtys ir drėkinimo metodai yra nurodyti 1 lentelėje. Minimalieji vandens kokybės reikalavimai yra nurodyti 2 lentelės a punkte. Regeneruoto vandens stebėsenos minimalus dažnumas ir tiksliniai valymo rodikliai yra nurodyti 3 lentelės (įprastinė stebėseną) b punkte ir 4 lentelėje (patvirtinamoji stebėseną).

Kultūrinių augalų kategorijos drėkinamos atitinkamos minimalios regeneruoto vandens kokybės klasės, nurodytos toliau 1 lentelėje, regeneruotu vandeniu, išskyrus atvejus, kai taikomi tinkami papildomi barjerai, kaip nurodyta 4 straipsnio 3 dalyje, ir dėl to pasiekama atitiktis 2 lentelėje nurodytiems kokybės reikalavimams. Tokie papildomi barjerai gali būti grindžiami prevencinių priemonių, nurodytų II priedo 6 punkte ar kituose lygiaverčiuose nacionaliniuose ar tarptautiniuose standartuose, pvz., ISO 16075-2 standarte, orientaciniu sąrašu.

1 lentelė. Regeneruoto vandens kokybės klasės ir leidžiama naudojimo paskirtis ir drėkinimo metodas žemės ūkyje

Minimali regeneruoto vandens kokybės klasė	Kultūrinių augalų kategorija	Drėkinimo metodas
A	Visos maistinės kultūros, įskaitant šakniavaisius, kurie valgomi žali, ir maistinės kultūros, kurių valgomoji dalis tiesiogiai liečiasi su regeneruotu vandeniu	Visi drėkinimo metodai
B	Maistinės kultūros, kurios valgomos žalios ir kurių valgomoji dalis užauga žemės paviršiuje ir tiesiogiai nesiliečia su regeneruotu vandeniu, perdirbtos maistinės kultūros ir nemaistinės kultūros, įskaitant kultūrinius augalus, skirtus pieniniams ar mėsiniams gyvuliams šerti	Visi drėkinimo metodai
C	Maistinės kultūros, kurios valgomos žalios ir kurių valgomoji dalis užauga žemės paviršiuje ir tiesiogiai nesiliečia su regeneruotu vandeniu, perdirbtos maistinės kultūros ir nemaistinės kultūros, įskaitant kultūrinius augalus, skirtus pieniniams ar mėsiniams gyvuliams šerti	Lašelinis drėkinimas * [...] arba kitoks drėkinimo metodas, kuriuo išvengiama tiesioginio lietimosi su kultūrinio augalo valgomąja dalimi
D	Pramoniniai, energetiniai ir sėkliniai augalai	Visi drėkinimo metodai**

(*) Lašelinis drėkinimas (taip pat vadinamas kapiliariniu drėkinimu) – mikrodrėkinimo sistema, kurią naudojant vanduo iš mažo skersmens plastikinių vamzdžių sistemos su ištekėjimo angomis, vadinamomis lašintuvais, labai mažu greičiu (2–20 litrų per val.) lašinamas ant dirvožemio arba tiesiogiai po jo paviršiumi ir tiekiamas augalams lašeliais arba mažomis srovelėmis.

(**) Drėkinimo metodų, kuriais imituojamas lietus, atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas darbuotojų ar šalia esančių asmenų sveikatos apsaugai. Šiuo tikslu turėtų būti taikomos tinkamos prevencinės priemonės.

a) Minimalieji vandens kokybės reikalavimai

2 lentelė. [...] Regeneruoto vandens, skirto drėkinimui žemės ūkyje, minimalieji kokybės [...] reikalavimai

Regeneruoto vandens kokybės klasė	Orientacinis technologinis tikslas	Kokybės reikalavimai				
		<i>E. coli</i> ([...] skaičius / 100 ml)	BDS ₅ (mg/l)	BSM (mg/l)	Drumstumas (NDV)	Kita
A	Antrinis valymas, filtravimas ir dezinfekcija	≤10 [...]	≤10	≤10	≤5	<i>Legionella</i> spp.: <1 000 ksv / l, kai kyla aerosolizacijos grėsmė [...] Žarnyno nematodai (helminų kiaušinėliai): ≤1 kiaušinėlis / 1 ganyklų žolės ar pašaro drėkinimui skirtas vandens
B	Antrinis valymas ir dezinfekcija	≤100	Pagal Tarybos direktyvą 91/271/EEB ²⁹ (I priedo 1 lentelė)	Pagal Direktyvą 91/271/EEB (I priedo 1 lentelė)	-	
C	Antrinis valymas ir dezinfekcija	≤1 000			-	
D	Antrinis valymas ir dezinfekcija	≤10 000			-	

Regeneruotas vanduo bus laikomas atitinkančiu 2 lentelėje nurodytus reikalavimus, jeigu matavimų rezultatai atitiks visus šiuos kriterijus:

- Nurodytos *E. coli*, *Legionella* spp ir žarnyno nematodų vertės neviršijamos 90 proc. ar daugiau mėginių. Nė vieno mėginio vertės negali viršyti nurodytos vertės 1 log vieneto didžiausios nuokrypio ribos *E. coli* ir *Legionella* bakterijų atveju ir nurodytos vertės 100 proc. didžiausios nuokrypio ribos – žarnyno nematodų atveju.
- A klasėje nurodytos BDS₅, BSM ir drumstumo ribinės vertės neviršijamos 90 proc. ar daugiau mėginių. Jokios mėginių vertės negali viršyti nurodytos vertės 100 proc. didžiausios nuokrypio ribos.

²⁹ 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotėkų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

b) Minimalieji stebėsenos reikalavimai

Regeneravimo įrenginių veiklos vykdytojai vykdo įprastinę stebėseną, siekdami nustatyti, ar regeneruotas vanduo atitinka minimaliuosius vandens kokybės reikalavimus, nurodytus a punkte. Įprastinė stebėseną įtraukiama į pakartotinio vandens naudojimo sistemų tikrinimo procedūras.

3 lentelė. Minimalus įprastinės regeneruoto vandens, skirto drėkinimui žemės ūkyje, stebėsenos dažnumas

Minimalus stebėsenos dažnumas						
Regeneruoto vandens kokybės klasė	<i>E. coli</i>	BDS ₅	BSM	Drumstumas	<i>Legionella</i> spp. (kai taikoma)	Žarnyno nematodai (kai taikoma)
A	Vieną kartą per savaitę	Vieną kartą per savaitę	Vieną kartą per savaitę	Nuolat	[...] Du kartus per mėnesį	Du kartus per mėnesį arba kaip nustato regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas į kiaušinėlių kiekį nuotekose, patenkančiose į regeneravimo įrenginį
B	Vieną kartą per savaitę	Pagal Direktyvą 91/271/EEB (I priedo D skirsnis)	Pagal Direktyvą 91/271/EEB (I priedo D skirsnis)	-		
C	Du kartus per mėnesį			-		
D	Du kartus per mėnesį			-		

Patvirtinamoji stebėseną turi būti atliekama prieš pradedant eksploatuoti **naują** regeneravimo įrenginį, kai įranga yra atnaujinama ir kai įdiegiama nauja įranga arba procesai. **Šio reglamento įsigaliojimo dieną jau veikiančioms ir I priedo 2 lentelėje nurodytus regeneruoto vandens kokybės reikalavimus atitinkantiems regeneravimo įrenginiams nenustatomos pareigos vykdyti patvirtinamąją stebėseną.**

Atliekama A klasės, kurios regeneruotam vandeniui taikomi griežčiausi reikalavimai, patvirtinamoji stebėseną, siekiant nustatyti, ar laikomasi tikslinių valymo rodiklių (sumažinti iki $\log_{10}$). Atliekant patvirtinamąją stebėseną stebimi kiekvienai patogenų (bakterijų, virusų ir pirmuonių) grupei priskiriami indikatoriniai mikroorganizmai. Parinkti patogeninių bakterijų indikatoriniai mikroorganizmai yra *E. coli*, patogeninių virusų – F tipo kolifagai, somatiniai kolifagai arba kolifagai, o pirmuonių – *Clostridium perfringens* sporos arba sporas sudarančios ir sulfatą mažinančios bakterijos. Patvirtinamosios stebėsenos tiksliniai valymo rodikliai (sumažinti iki $\log_{10}$), taikomi parinktiems indikatoriniams mikroorganizmams, yra nurodyti 4 lentelėje ir jų turi būti laikomasi [...] atitikties vietoje, atsižvelgiant į nevalytų ištekančių nuotekų, patenkančių į miesto nuotekų valymo įrenginį, koncentraciją. **Bent 90 proc. patvirtinimo mėginių turi atitikti arba viršyti tikslinius valymo rodiklius.**

Jei biologinis rodiklis nevalytose ištekančiose nuotekose yra nepakankamas, kad jį būtų galima sumažinti iki $\log_{10}$, tokio biologinio rodiklio nebuvimas regeneruotame vandenyje reiškia, kad yra laikomasi patvirtinimo reikalavimų. Atitiktį tiksliniam valymo rodikliui galima nustatyti vykdant analitinę kontrolę – papildant atskiriems valymo etapams priskiriamais valymo rodikliais, kurie nustatomi remiantis moksliniais įrodymais, susijusiais su standartiniais ir nusistovėjusiais procesais, pvz., paskelbtais bandymų ataskaitų duomenimis, atvejų tyrimais ir kt., arba atliekant bandymus laboratorijoje esant kontroliuojamoms novatoriško valymo sąlygoms.

4 lentelė. Regeneruoto vandens, skirto drėkinimui žemės ūkyje, patvirtinamoji stebėseną

Regeneruoto vandens kokybės klasė	Indikatoriniai mikroorganizmai (*)	Tiksliniai valymo rodikliai, taikomi valymo grandinei (sumažinti iki log ₁₀)
A	<i>E. coli</i>	≥ 5,0
	Bendras kolifagų kiekis / F tipo kolifagai / somatiniai kolifagai / kolifagai (**)	≥ 6,0
	<i>Clostridium perfringens</i> sporos / sporas sudarančios ir sulfatą mažinančios bakterijos (***)	≥ 4,0 (<i>Clostridium perfringens</i> sporų atveju) ≥ 5,0 (sporas sudarančių ir sulfatą mažinančių bakterijų atveju)

(*) Patvirtinamosios stebėsenos tikslu vietoj pasiūlytų indikatorinių mikroorganizmų taip pat gali būti tiriami tokie pagrindiniai patogenai kaip *Campylobacter*, rotavirusas ir *Cryptosporidium*. Tuomet turėtų būti taikomi tokie sumažinimo iki log₁₀ tiksliniai valymo rodikliai: *Campylobacter* (≥ 5,0), rotavirusas (≥ 6,0) ir *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Bendras kolifagų kiekis pasirinktas kaip tinkamiausias virusų rodiklis. Tačiau, jeigu neįmanoma atlikti bendro kolifagų kiekio tyrimo, turi būti ištirtas bent vieno iš jų kiekis (F tipo kolifagai arba somatiniai kolifagai).

(***) *Clostridium perfringens* sporų kiekis pasirinktas kaip tinkamiausias pirmuonių rodiklis. Tačiau sporas sudarančios ir sulfatą mažinančios bakterijos yra alternatyva, jeigu *Clostridium perfringens* sporų koncentracija nesuteikia galimybės patvirtinti reikiamą sumažinimą iki log₁₀ ribos.

[...] Stebėsenos analizės metodai tvirtinami ir grindžiami dokumentais pagal EN ISO/IEC-17025 arba kitus nacionalinius ar tarptautinius standartus, kuriais užtikrinama lygiavertė kokybė.

II PRIEDAS

PAGRINDINIAI RIZIKOS VALDYMO ELEMENTAI [...]

Rizikos valdymas turėtų apimti rizikos nustatymą ir aktyvų valdymą, siekiant užtikrinti, kad regeneruotas vanduo būtų saugiai naudojamas bei tvarkomas ir kad nekeltų pavojaus žmonių bei gyvūnų sveikatai ir aplinkai. Šiuo tikslu parengiamas pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planas, grindžiamas toliau nurodytais elementais:

1. [...] **Visos pakartotinio vandens naudojimo sistemos aprašymas** – nuo nuotekų patekimo į miesto nuotekų valymo įrenginį iki jų naudojimo vietos, įskaitant nuotekų šaltinius, valymo etapus ir regeneravimo įrenginyje naudojamas technologijas, tiekimo, **paskirstymo** ir saugojimo infrastruktūrą, numatomą naudojimo paskirtį, naudojimo vietą **ir laikotarpį (pvz., laikinas ar *ad-hoc* naudojimas), drėkinimo metodus, kultūrinių augalų rūšis, kitus vandens šaltinius, jei numatoma, kad vanduo bus mišrus, ir regeneruoto vandens, kuris bus tiekiamas, [...] kiekius.** [...]
- 1a. **Šalių, dalyvaujančių pakartotinio vandens naudojimo sistemoje, nustatymas ir jų atsakomybės nustatymas.** Turėtų būti aiškiai nurodytos ir priskirtos visų suinteresuotųjų šalių funkcijos ir atsakomybė.
2. [...] **Galimų pavojų, visų pirma teršalų ir patogenų buvimo, ir pavojingų įvykių galimybės,** pvz., nesėkmingo valymo, atsitiktinio nuotėkio ar užteršimo atvejų aprašytoje pakartotinio vandens naudojimo sistemoje, **nustatymas.**
3. [...] **Aplinkos ir gyventojų [...], kuriems kyla [...] nustatytų galimų pavojų grėsmė, ir tų pavojų poveikio būdų nustatymas** atsižvelgiant į konkrečius aplinkos veiksnius, kaip vietos hidrogeologija ir topologija, dirvožemio tipas ir ekologija, ir veiksnius, susijusius su kultūrinių augalų rūšimi ir ūkininkavimo **bei drėkinimo** praktika. Taip pat turi būti atsižvelgta į galimą negrįžtamą arba ilgalaikį neigiamą vandens regeneravimo operacijos poveikį; **tai turi būti pagrįsta moksliniais įrodymais.**

4. [...] **Rizikos aplinkai ir žmonių bei gyvūnų sveikatai įvertinimas**, atsižvelgiant į nustatytą galimų pavojų pobūdį, **numatomą naudojimo paskirčių trukmę**, nustatytus aplinką ir gyventojus [...], kuriems kyla tų pavojų grėsmė, ir galimų jų pasekmių sunkumą, **atsižvelgiant į atsargumo principą**, taip pat į visus atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus, rekomendacinius dokumentus ir minimaliuosius reikalavimus, susijusius su maistu bei pašaru ir darbuotojų sauga. [...] . **Rizikos vertinimas galėtų būti grindžiamas turimų mokslinių tyrimų ir duomenų peržiūra.**

Rizikos vertinimą sudaro **atitinkamai** tokie elementai:

- a) **rizikos aplinkai** vertinimas, įskaitant visus šiuos elementus:
 - i) pavojaus pobūdžio patvirtinimą, įskaitant, kai aktualu, numatomą poveikio nedarantį lygį;
 - ii) galimos poveikio dydžio vertinimą;
 - iii) rizikos apibūdinimą;
- b) **rizikos žmonių ir gyvūnų sveikatai** vertinimas, įskaitant visus šiuos elementus:
 - i) pavojaus pobūdžio patvirtinimą, įskaitant, kai aktualu, su doze susietą reakciją;
 - ii) dozės ar poveikio galimo dydžio vertinimą;
 - iii) rizikos apibūdinimą.

Rizikos vertinimas gali būti atliekamas naudojantis kokybiniu ar pusiau kiekybiniu rizikos vertinimu. Kiekybiniu rizikos vertinimu bus naudojamosi esant pakankamai patvirtinamųjų duomenų arba projektų, kurie gali kelti didelę riziką aplinkai arba visuomenės sveikatai, atveju.

Atliekant rizikos vertinimą turi būti atsižvelgiama bent į šiuos reikalavimus ir pareigas:

- a) reikalavimą mažinti vandens taršą nitratais ir užkirsti jai kelią pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB ³⁰;
- b) pareigą, kad geriamas vanduo saugomose teritorijose atitiktų Tarybos direktyvoje 98/83/EB ³¹ nustatytus reikalavimus;
- c) reikalavimą įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB ³² nurodytus aplinkos apsaugos tikslus;
- d) reikalavimą užkirsti kelią požeminio vandens taršai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/118/EB ³³;
- e) reikalavimą laikytis aplinkos kokybės standartų, taikomų prioritetinėms medžiagoms ir tam tikriems kitiems teršalams, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/105/EB ³⁴;

³⁰ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1–8).

³¹ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

³² 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

³³ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19).

³⁴ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84).

- f) reikalavimą laikytis Direktyvoje 2000/60/EB nustatytų aplinkos kokybės standartų, taikomų susirūpinimą nacionaliniu mastu keliantiems teršalams (t. y. tam tikriems upių baseinų teršalams);
- g) reikalavimą laikytis maudyklų vandens kokybės standartų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/7/EB ³⁵;
- h) pagal Tarybos direktyvą 86/278/EEB ³⁶ nustatytus reikalavimus, susijusius su aplinkos, ypač dirvožemio, apsauga, kai žemės ūkyje naudojamas nuotekų dumblas;
- i) reikalavimus, susijusius su maisto produktų higiena, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 852/2004 ³⁷ ir gairėse, pateiktose Komisijos pranešime dėl Rekomendacinio dokumento dėl šviežių vaisių ir daržovių mikrobiologinės rizikos šalinimo pirminės gamybos etape laikantis tinkamos higienos;
- j) pašaro higienos reikalavimus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 183/2005 ³⁸;
- k) reikalavimą laikytis atitinkamų mikrobiologinių kriterijų, nustatytų Komisijos reglamente (EB) Nr. 2073/2005 ³⁹;

³⁵ 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo ir pakeičianti Direktyvą 76/160/EEB (OL L 64, 2006 3 4, p. 37).

³⁶ 1986 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 86/278/EEB dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotekų dumblą (OL L 181, 1986 7 4, p. 6).

³⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004 4 30, p. 1).

³⁸ 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 183/2005, nustatantis pašarų higienos reikalavimus (OL L 35, 2005 2 8, p. 1).

³⁹ 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų (OL L 338, 2005 12 22, p. 1).

- l) reikalavimus, susijusius su didžiausiomis leistinomis tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijomis, nustatytus Komisijos reglamente (EB) Nr. 1881/2006 ⁴⁰;
- m) reikalavimus, susijusius su didžiausiais pesticidų likučių kiekiais maiste ir pašare, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 396/2005 ⁴¹;
- n) reikalavimus, susijusius su gyvūnų sveikata, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1069/2009 ⁴² ir Komisijos reglamente (EB) Nr. 142/2001 ⁴³.

5. **Vandens kokybės ir stebėsenos reikalavimų, kuriais būtų papildomi I priede nustatyti reikalavimai ir (arba) kurie būtų už juos griežtesni, svarstymas, kai tai būtina ir tikslinga siekiant užtikrinti pakankamą aplinkos, [...] žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugą, [...] visų pirma kai esama akivaizdžių mokslinių įrodymų, kad riziką kelia regeneruotas vanduo, o ne kiti šaltiniai.**

⁴⁰ 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL L 364, 2006 12 20, p. 5).

⁴¹ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

⁴² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

⁴³ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL L 54, 2011 2 26, p. 1).

Atsižvelgiant į 4 punkte nurodyto rizikos vertinimo rezultatus, tokie papildomi reikalavimai gali būti visų pirma susiję su:

- a) sunkiaisiais metalais;
- b) pesticidais;
- c) šalutiniais dezinfekcijos produktais;
- d) vaistais;
- e) kitomis susirūpinimą keliančiomis medžiagomis;
- f) atsparumu antimikrobinėms medžiagoms.

6. **[...] Prevencinių priemonių**, kurios jau yra taikomos arba kurių reikėtų imtis, kad visą nustatytą riziką būtų galima tinkamai valdyti, **nustatymas**. **Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas vandens telkiniams, naudojamiems žmonėms vartoti skirtam vandeniui imti, ir atitinkamoms apsaugos zonoms.**

Tokios prevencinės priemonės galėtų būti, be kita ko:

- a) prieigos kontrolė;
- b) papildomos dezinfekcijos arba teršalų šalinimo priemonės;
- c) specialios drėkinimo technologijos, mažinančios aerozolio susidarymo riziką (pvz., lašelinis drėkinimas);
- d) **specialūs reikalavimai purškiamajam laistymui (pvz., maksimalus vėjo greitis, atstumai tarp purkštuvo ir pažeidžiamų zonų);**

- e) **specialūs reikalavimai žemės ūkio laukams (pvz., šlaito nuolydis, dirvos įsotinimas vandeniu, karstiniai plotai);**
- f) patogenų išnaikinimas prieš nuimant derlių;
- g) **minimalių saugių atstumų nustatymas (pvz., nuo paviršinio vandens, įskaitant gyvuliams skirtus vandens šaltinius, ar vietų, kuriose vykdoma, pvz., akvakultūros, žuvivaisos, jūrinių bestuburių akvakultūros veikla, plaukiojama ar vykdoma kita su vandeniu susijusi veikla);**
- h) **ženklėjimas drėkinimo vietose nurodant, kad naudojamas regeneruotas vanduo ir kad jis nėra tinkamas gerti.**

Specialios prevencinės priemonės, kurių imtis gali būti aktualu, nurodytos 1 lentelėje.

1 lentelė. Specialios prevencinės priemonės

Regeneruoto vandens kokybės klasė	Specialios prevencinės priemonės
A	- Kiaulės neturi būti šeriamos pašaru, kuris buvo drėkinamas regeneruotu vandeniu, jeigu nėra pakankamai duomenų, kad rizika konkrečiais atvejais gali būti suvaldyta.
B	- Draudžiama nuimti sudrėkintą ar paliktą šlapią derlių. - Neganyti žindančių pieninių galvijų neišdžiūvusiose ganyklose. - Prieš supakuojant pašarą jis turi būti išdžiovinamas arba silosuojamas. - Kiaulės neturi būti šeriamos pašaru, kuris buvo drėkinamas regeneruotu vandeniu, jeigu nėra pakankamai duomenų, kad rizika konkrečiais atvejais gali būti suvaldyta.
C	- Draudžiama nuimti sudrėkintą ar paliktą šlapią derlių. - Ganomi gyvūnai neturi būti ganomi ganyklose penkias dienas po paskutinio drėkinimo. - Prieš supakuojant pašarą jis turi būti išdžiovinamas arba silosuojamas. - Kiaulės neturi būti šeriamos pašaru, kuris buvo drėkinamas regeneruotu vandeniu, jeigu nėra pakankamai duomenų, kad rizika konkrečiais atvejais gali būti suvaldyta.
D	- Draudžiama nuimti sudrėkintą ar paliktą šlapią derlių.

7. [...] **Tinkamos kokybės kontrolės sistemos ir procedūros [...]**, įskaitant regeneruoto vandens stebėseną pagal atitinkamus parametrus, taip pat [...] tinkamos įrangos priežiūros programos.

Rekomenduojama, kad regeneravimo įrenginio veiklos vykdytojas įdiegtų ir prižiūrėtų kokybės valdymo sistemą, sertifikuotą pagal ISO 9001 arba lygiaverčius standartus.

8. [...] **Aplinkosauginės stebėsenos sistemos [...]** siekiant užtikrinti, kad būtų pateikta stebėsenos grįžtamoji informacija ir visi procesai bei procedūros būtų tinkamai patvirtinti ir pagrįsti dokumentais.

[...]

9. [...] **Tinkama sistema incidentams ir ekstremaliosioms situacijoms valdyti**, įskaitant visų suinteresuotųjų šalių **tinkamo** informavimo **apie** tokius įvykius procedūras, **ir** [...] reguliariai atnaujinamas avarijų likvidavimo planas.

Valstybės narės galėtų naudoti esamas tarptautines gaires arba standartus, pvz., Rizikos sveikatai vertinimo ir pakartotinio negeriamojo vandens naudojimo valdymo gaires ISO 20426:2018, Išvalytų nuotekų naudojimo drėkinimo projektams gaires ISO 6075:2015 ar kitus lygiaverčius tarptautiniu lygmeniu priimtus standartus ar PSO gaires ⁴⁴ kaip priemones siekiant sistemingai nustatyti pavojus ir vertinti bei valdyti riziką, remiantis prioritetais grindžiamu požiūriu, taikomu visai grandinei (nuo miesto nuotekų valymo siekiant tą vandenį pakartotinai panaudoti iki to vandens paskirstymo ir panaudojimo drėkinimui žemės ūkyje tikslais, taip pat poveikio kontrolės), ir konkrečiai vietai būdingos rizikos vertinimu.

⁴⁴ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/;
https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/ssp-manual/en/